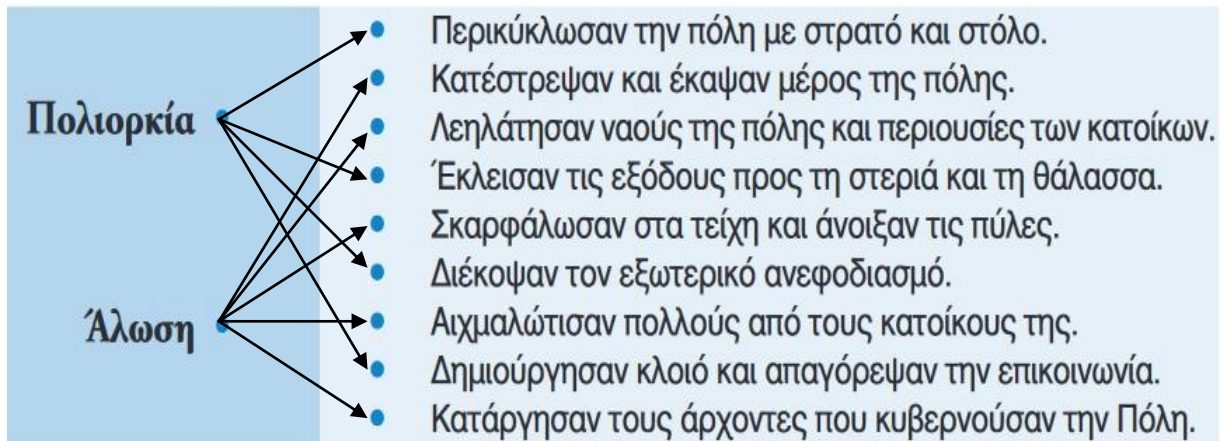

Λύσεις στις ασκήσεις του Τετραδίου Εργασιών

Τετράδιο Εργασιών σελ. 39

1. Αντιστοιχίστε τις έννοιες της πολιορκίας και της άλωσης με τα γεγονότα που σχετίζεται καθεμιά από αυτές:

2. Διαβάστε τα κείμενα - πηγές 3, 4 και 5. Προσέξτε τον συγγραφέα καθεμιάς και συζητήστε τα κοινά στοιχεία, που και οι τρεις αναφέρουν. Αναζητήστε τα «Λόγια της πλώρης» του Ανδρέα Καρκαβίτσα και διαβάστε από εκεί το διήγημά του «Εκδικητής».

Τα τρία κείμενα - πηγές έχουν γραφτεί από τρία διαφορετικά άτομα με κοινό όμως θέμα, την Άλωση της Πόλης.

Το πρώτο είναι γραμμένο από έναν σταυροφόρο, ο οποίος συμμετείχε στην τέταρτη σταυροφορία και ήταν παρών την ώρα που εισέβαλαν στην Κωνσταντινούπολη. Εκφράζει τον θαυμασμό του για τον πλούτο και τη μεγαλοπρέπεια της Κωνσταντινούπολης και αισθάνεται υπερηφάνεια που πήρε μέρος στην κατάληψη της απόρθητης ως τότε βασιλεύουσας.

Το δεύτερο κείμενο είναι γραμμένο από τον Νικήτα Χωνιάτη, ο οποίος υπήρξε αυτόπτης μάρτυρας της κατάληψης της Κωνσταντινούπολης από τους σταυροφόρους στις 13 Απριλίου 1204. Το παραπάνω

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

παράθεμα είναι ένας θρήνος για την άλωση της Πόλης, καθώς με πολύ παραστατικό τρόπο ο χρονογράφος μας περιγράφει τα συναισθήματά του μετά την κατάληψη της Κωνσταντινούπολης. Νιώθει θλίψη, ανασφάλεια και απογοήτευση, καθώς βλέπει μπροστά στα μάτια του να λεηλατούν την πόλη του, πολλούς ανθρώπους να χάνουν τη ζωή τους και τους κατακτητές να μην σέβονται τα ιερά μνημεία και τις εκκλησίες της.

Ο νεοέλληνας λογοτέχνης Ανδρέας Καρκαβίτσας στο τρίτο κείμενο, με τρόπο πολύ παραστατικό μας μιλάει για την άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1204. Πιο συγκεκριμένα, τονίζει πως μετά από εννιακόσια χρόνια, παρά τους πολλούς που προσπάθησαν να κατακτήσουν την απόρθητη βασιλεύουσα, τελικά η Κωνσταντινούπολη αλώθηκε. Αναφέρεται στη λεηλασία της Κωνσταντινούπολης και την αρπαγή των έργων τέχνης της, τα οποία μεταφέρθηκαν στη Βενετία για να τη στολίσουν.

3. Βάλτε Σ πριν από τις σωστές και Λ πριν από τις λανθασμένες προτάσεις του παρακάτω πίνακα, που αναφέρονται στην άλωση της Πόλης:

Σ	Οι Φράγκοι λεηλάτησαν ιερά μνημεία και αφάνισαν πολλά έργα τέχνης.
Λ	Οι σταυροφόροι «έχασαν» τον δρόμο για την Αίγυπτο και πήγαν στην Πόλη.
Σ	Πολλοί από τους κατοίκους σφάχτηκαν και αιχμαλωτίστηκαν.
Λ	Οι κατακτητές σεβάστηκαν τους ναούς και τα άλλα μνημεία της Πόλης.
Λ	Οι άρχοντες των νέων κρατών δεν ήθελαν να ξαναπάρουν την Πόλη.
Σ	Οι Βενετοί μετέφεραν και τα άλογα του Λυσίππου στη Βενετία. ¹
Σ	Οι σταυροφόροι πήραν ακόμη και τα ιερά σκεύη από την Αγία Σοφία.
Λ	Οι Βενετοί εμπόδισαν τους σταυροφόρους να πάνε στην Πόλη.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

4. Διαβάστε το κείμενο 30β.1. για την αυτοκρατορία της Νίκαιας, παρατηρήστε τον δικέφαλο αετό και συζητήστε τον συμβολισμό του. Ποιοι έχουν και σήμερα τον «δικέφαλο αετό» ως σύμβολο και γιατί; Πώς κρίνετε αυτή την επιλογή τους;

Ο δικέφαλος αετός είναι το σύμβολο της βυζαντινής αυτοκρατορίας. Συμβολίζει τη διπλή εξουσία του αυτοκράτορα (κοσμική και θρησκευτική) και την κυριαρχία των Βυζαντινών στην ανατολή και τη δύση. Έτσι, το ένα του κεφάλι είναι στραμμένο στη δύση, δηλαδή στη Ρώμη και το άλλο στην ανατολή δηλαδή στην Κωνσταντινούπολη. Το σπαθί συμβολίζει τη δύναμη του αυτοκράτορα και το δάφνινο στεφάνι τη νίκη.

Σήμερα δικέφαλος αετός είναι επίσημο έμβλημα της Ορθόδοξης Εκκλησίας και έμβλημα κάποιων αθλητικών ομάδων λόγω της καταγωγής των μελών τους από την Κωνσταντινούπολη και τον ελληνισμό της Μ. Ασίας.

5. Διαβάστε το παρακάτω κείμενο-πηγή και βρείτε στον χάρτη την πόλη της Τραπεζούντας. Συζητήστε στην τάξη για τον ελληνισμό του Πόντου και σχολιάστε την άνθηση των γραμμάτων σ' αυτό το «μακρινό ελληνικό κρατίδιο».

Η Τραπεζούντα βρίσκεται στις ακτές του Εύξεινου Πόντου, στη σημερινή Τουρκία. Ήταν παλιά ελληνική αποικία κατά την αρχαιότητα και το 1204, μετά την άλωση της Πόλης από τους Φράγκους, έγινε πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας των Μεγάλων Κομνηνών. Μέχρι το 1922 και τη Μικρασιατική καταστροφή αποτελούσε μεγάλο αστικό και πολιτιστικό κέντρο των Ελλήνων Ποντίων.

Σύμφωνα με το κείμενο- πηγή η Τραπεζούντα είχε μεγάλη πνευματική άνθηση, ήταν γνωστή για τα αστρονομικά και ιατρικά της ιδρύματα, εκεί δίδασκαν ονομαστοί καθηγητές και φημιζόταν για τη μεγάλη βιβλιοθήκη της.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!